Et hoc ꝓpter ꝑcioſitatem tp̄is in quo
ſumus. Vñ Berñ. Nihil ꝑcioſius tp̄e
et ergo vt poſſimus digne rōem redde/
re ꝓ eo debemus illud vtiliter expēdere
Vñ Greg⁹. Sicut capillus capitis nō
peribit: ſic nec momentū tp̄is. q̄n de eo
opoꝛ꜔ nos reddere rōe꜔ q̄ñ illud expē
derimus. hoc ſp̄ eſſet memorādum om
ni die ꝛ om̄i hora. ſicut legit̄ de quoda꜔
bono hoīe. ꝙ q̄ñcūq; audiuit horalogi
um ſignare. tunc ſp̄ dixit. O deus iterū
vnā horā tp̄is gr̄e expendi: de quo tibi
redditurus ſum rōnem q̄ñ in illa vixi.
Vñ etiā Anſelm⁹ in meditatōnib⁹. O
lignū aridū ꝛ inutile eternis ignib⁹ dig/
num. q̄d reſpōdebis in illa die cū exige/
tur a te vſq; ad ictū oculi om̄e tp̄s viuen
di tibi impēſum. Tūc q̄ppe damnabit̄
q̄cquid fuerit inuētu꜔ opis in te vel ocio
ſi ſermonis vſq; ad minimā cogitatōem
et tp̄s quo vixiſti: ſi nō fuerit ad volūta/
tem dei directum. O ¶ Quintū eſt
ꝯſideratio future mercedis. Vñ Aug⁹
Si laboꝛ te terret vide mercedē. Vñ dō
Geñ. xv. Et fact⁹ eſt ſermo dñi ad abꝛa
ham ꝑ viſionem dicēs Noli timere abꝛa
ham: ego ꝓtectoꝛ tuus ꝛ merces tua ma
gna nimis. Sic iā pōt xp̄s dicere culi/
bet hoī bonū operāti. Ergo ſi terret pi/
grū hoīem laboꝛ: attrahat eu꜔ merces.
nā grauis dicta videt̄ breuis mercēna/
rio ſi in fine diei expectat magnū ꝑcium
tp̄ale: quod tamē parū eſt reſpectu eter/
ni p̄mij. Vñ Greg⁹. Spes in eternita
te aīm exigit Et idcirco nulla mala que
exterius tolerat ſentit. Chꝛiſ. Si tēpe/
ſtas nautis: vulnera militib⁹: ſi frigoꝛa
agricultoꝛib⁹ ꝓpter premiu꜔ tp̄ale leuia
ſunt. Quanto magis debēt eē leuia ꝓ
ter p̄miū ſempiternū Si q̄s diceret. ſur
ge. vigila ꝛ oꝛa hac die ꝛ cras dabo tibi
centū floꝛenos. Et ſecūda nocte plus ꝓ
mitteret. ꝛ tercia nocte multo plus. ꝛ q̄r
ta maioꝛem honoꝛē ꝛ dignitatē ꝛ diuiti
as q̄ꝫ habet imperatoꝛ: faceres libēter ꝛ
ſponte ꝛ ꝓmpte. Sz hec nihil ſūt reſpe/
ctu mercedis quā deus ꝓmittit opanti
bus bona opa. Vñ Berñ. ſup Cātica
Reuera verū eſt gaudiū ꝛ ſolum q̄d nō
de creatura: ſed de creatoꝛe ꝯcipitur. q̄d
cū poſſides: nemo tollet a te. cui ꝯpara
oīs aliūde iocūditas meroꝛ eſt. oīs ſua/
uitas doloꝛ eſt. oē dulce amarū. oē deco
rū fedū. omne aliud q̄d delectare poſſit
moleſtū. Vñ Aug⁹. de li. ar. Tāta ē pul
chꝛitudo iuſticie. tāta eſt iocūditas luc̄
eterne. vt etiā ſi nō liceret in ea ampli⁹
manere q̄ꝫ vnius diei hoꝛa. ꝓpter hoc ſo
lum innumerabiles anni hui⁹ vite ple/
ni delicijs ꝛ etiā cū affluētia tp̄alium bo
noꝝ recte meritoq; ꝯtemnerētur. Vñ dō
etiā Hiero. in quadā ep̄la. Null⁹ laboꝛ
durus. nullum tp̄s longū videri deb꜔ q̄
gl̄a eternitatis acq̄ritur. Vñ exemplu꜔
legit̄ in vitaſpatrū. Quidā frat̄ interro
gauit abbatē achillē dicens Cur ſedēs
ī cella mea patioꝛ accidiā. Cui ſenex ait
Quia nōdū vidiſti reqēm quā ſperam⁹
neq; toꝛmenta q̄ timemus. ſi eñ ea īſpi
ceres diligenter. etſi vermibus eſſet ple/
na cella tua vſq; ad collū: etiam in ipſis
ꝑmaneres ſine accidia.

De auaricia.

AVaricia deteſtanda eſt. Pꝛi
mo ꝓpter multiplices maledi
ctōes q̄ in ſcripturis auar̄ in
flicte ſunt. Vñ Luc̄. vi. Ve
vobis diuitib⁹ q̄ hic habetis ꝯſolatōe꜔
vrām. Iac̄. v. Agite nūc diuites. ploꝛa
te vlulātes in miſerijs veſtris q̄ adueni
ent vob̄. diuitie vr̄e putrefacte ſūt. ꝛ ve/
ſtimēta vr̄a a tinea ſunt comeſta Auꝝ ꝛ
argentū vr̄m eruginauit. ꝛ erugo eoꝝ in
teſ. erit vob̄. ꝛ mā. car. ve. ſic̄ ignis the.
v. irā in no. dieb⁹ Itē Aug⁹. Ve illis q̄
inhiant vt augeant res ꝑituras vñ eter/
nas amittāt Et ſic cū q̄s diligēter ſacrā
ſcp̄turā aduertit: tūc. xij. maledictōes re
periūt̄ ſup auaros diuites. quaꝛ̄ merito

q̄s cauere debet auariciā. ¶ Scd̄o ad
deteſtatōem auaricie facit hoc ꝙ auaro
nihil eſt iniq̄us. Ecci. x. Auaro nihil ē
ſceleſtius. qꝛ ſcelus iude ꝑpetrant auari
et vltra. qꝛ iudas dedit xp̄m ꝓ. xxx. de/
narijs. auarus aūt dat eū quādoq̄ꝫ pro
vno denario: cū nō timeat ꝑiuriū ꝯmit/
tere ꝛ veritatē negare ꝓ vno ſolo dena/
rio Et in veritate peccatū iude fuit aua
ricia Et inſuꝑ auarus eſt peioꝛ iuda. vt
patꝫ ex eo. qꝛ iudas. xxx. denarios ma/
le acq̄ſitos reſtituit. ſꝫ auari nūq̄ꝫ vl'ra/
ro male acq̄ſita reſtituunt. cū tn̄ ſm̄ Au
g⁹. peccatū nō dimittiť niſi reſtituať ab
latū. Itē auarus iniqu⁹ eſt in deū. qꝛ vi
liſſimā ei creaturā p̄eponit. . Vn̄ auari
cia noīatur ab ap̄lo ydolorū ſeruitus.
Hoc ſic patꝫ. qꝛ auarus dat illa creatu
re q̄ ꝓp̄ue danda ſunt ipſi creatori. ſcꝫ fi
dem ſpem ꝛ charitatē. Primo fidē. qꝛ
melius ſentit de diuitijs q̄ꝫ de deo Cre
dit eīm ꝙ neccāria debet habē ſi diuitijs
ſeruierit. ꝛ credit ſe fame perire ſi deo ſer
uiret. q̄ſi deus minus velit ꝛ min⁹ poſſit
ſeruos ſuos remunerare q̄ꝫ diuitie. Du
abus eīm de cauſ accidit ꝙ aliq̄s nō ꝓ/
uidit ei quē ſcit ſibi eſſe fidelē ſeruū. vel
qꝛ nō pōt: vel qꝛ nō vult. neutrū pōt eē
ī deo. cū ſit oīpotēs ergo pt. ꝛ cū ſit ſum
me bonus: g̊ vult libenter ſuis ſubditis
ꝓuidere. Itē ſpem ponit etiā auar⁹ in
diuitijs. qđ eſt quodāmodo de deo deſ
perare. vn̄ Aug⁹. De deo deſperare eſt
ſpem in creaturꝭ poſuiſſe. Itē charitatē
etiā ponit in eis: quā in deū ponere de/
beret: faciens diuitias deū ſuū. vn̄ Au/
g⁹. Hoc ab hoīe colitur qđ p̄e ceteris
diligiť. Qđ patꝫ. qꝛ auar⁹ vidit potius
florenū q̄ꝫ deum in ſacramēto. ꝛ potius
audit loq̄ de nūdinis ꝛ lucris tp̄alibus:
q̄ꝫ de ſp̄ualibus. ꝛ ſepius cogitat de the
ſauro q̄ꝫ de deo. Vn̄ Innoceñ. de vili/
tate ꝯditōis humane. Auaricia eſt ydo
lorū ſeruitus. qꝛ ſicut ydolatra ſeruit ſi/
mulachro: ſic auar⁹ ſeruit thezauro Nā
ille cultum ydolatrie diligēter ampliat.
et iſte cumulū pecunie diligēter augmē/
tat. Ille cū diligentia colit ſimulachrū
et iſte cū oīmi cura cuſtodit thezaurū Il
le ſpem ponit in ydolatria. iſte ſpem po
nit in pecunia Ille timet mutilare ſimu
lacrum. ꝛ iſte timet minuere thezaurum
Item ꝙ nihil iniq̄us ſit auaro ptꝫ ex eo
qꝛ ſeip̄m vendit ꝛ īterficit. Ecci. x. Hic
aīam venalem facit. Vn̄ Aug⁹. in quo
dam ſermone. Auarus anq̄ꝫ lucreť ſeip
ſuꝫ ꝑdit. ꝛ anq̄ꝫ aliq̄d capiat capiť Val
de iniquus reputareť q̄ ꝓximum ſuum
inimicꝭ capitalib⁹ venderet. ſꝫ iniq̄oꝛ re/
putaretur q̄ cognatū ſuū vel fratrē ſuuꝫ
vēderet vel occideret. Iniq̄ſſimus q̄ pa
trē ſuum vēderet vel occideret: quē pl⁹
amare tenetur. Sed multo iniq̄oꝛ vide
tur eſſe reputādus ille q̄ ſeip̄m vēdit vel
occidit. quē plus teneť amare q̄ꝫ patreꝫ
Inſuꝑ auarus nō ſolum vēdit ſe. ſꝫ etiā
vendit deū: mariā: ꝛ oēs ſcōs ꝛ regnuꝫ
celoꝝ: ꝛ meritū paſſionis xp̄i. ꝛ ꝑticipa/
tōem oīm bonoꝝ totius ecc̄ie. Ergo ni/
hil iniq̄us q̄ꝫ pecuniā amare. Itē aua/
ricia deteſtanda eſt. qꝛ eſt viciū valde in
fectiuū. qꝛ nec parcit hoī ſeni nec iuueni.
īmo ſm̄ verbū ꝓphete. A minoꝛe vſq̄ꝫ
ad maioꝛē oēs ſtudent auaricie. Vix
eīm puer qn̄q̄ꝫ ſeptēnis eſt cupidus ꝛ af/
fectat denarios. Sꝫ de pc̄ō luxurie et
peccant pueri vſq̄ꝫ ad decimū vl' duode
cimū annū. Itē pc̄m̄ luxurie ſolo ſenio
ſeneſcit. vn̄ Aug⁹. in quodā ſmone Cū
cūcta vicia in ſene ſeneſcāt: ſola auaricia
iuueneſcit. vnde Señ. in li. de moꝛib⁹.
Mōſtro ſitis eſt auaricia ſenil'. q̄d ſtul/
tius eſt vt dici ſolet: q̄ꝫ via deficiente au
gere viaticū. Itē auaricia deteſtāda eſt
qꝛ fatuum q̄d eſt ꝯgregare diuitias. qđ
ptꝫ ex hoc. qꝛ auarus aſſil'atur fatuo q̄
libētius iaceret īter ſpinas vbi ſe lederet
q̄ꝫ in lecto molli. Et ſpine ſunt diuitie et
res tp̄ales. vt dn̄s in euā. dicit Math.
xx. Hoc ptꝫ ex eo. qꝛ cū laboꝛe acq̄runť
cum timoꝛe poſſidentur. et cum doloꝛe
amittūtur. Vn̄ Iſidor⁹ in li. de ſū. bo/

B Qui bōa mūdi diligit velit nolit tio/
ris ꝛ doloris pene ſuccūbit. Vn̄ hiero.
in ep̄l'a Auaro tā deeſt qđ habet ꝗ̄ qđ
non hꝫ. Quia aūt non habens cōcupi-
ſcat vt habeat ā habita metuit ne amit/
tat. Vn̄ etiā Chriſo. ſup Math. Qui
pecunie ſuit ꝛ p̄ntib' cōpedib' ꝯſtrigit̄
ꝛ futuris. ¶ Itē auaricia deteſtāda eſt
q: res tꝑales non p̄nt ſatiare affectū ho
minis. ꝛ hui' cauſa eſt triplex. Prima ē
capacitas aie. q: ſm doctores. Animā
dei capacē nihil minus deo implere p̄t.
Unde Sap. xi. Cū orbis t'rarū ſit q̄ſi
gutta roris antelucani. ergo non ſufficit
totus orbis ꝛ oia que in eo ſunt implere
corvnius hois. Unde Bern̄. Ad ima
ginem quippe dei facta eſt aīa rōnalis:
ceteris oibus occupari p̄t. impleri oino
non p̄t. capax eīn dei eſt. ꝛ quicquid đo
minus eſt non eam implebit. Scđa cā
eſt: q: cupiditas homīs eſt iſinita. pecu/
nia vero quantumcunq; ſit magna eſt
ſinita. Sed ſm Ariſt. 4. phi. Finiti ad
infinitū nulla eſt ꝓporcio. ergo oīs pecu
nia non p̄t ſatiare cupiditatem homīs.
Tertia cauſa eſt q: pecunia ē res corpo
ralis: ꝛ aīa eſt res ſp̄ualis. res vero ſpiri
tual' corꝑali non p̄t impleri. Verbi gr̄a
Sicut archa vel ciſta non p̄t impleri ſa
pientia: ita nec anima pecunia Ergo a/
uarus in ſcripturis aſſimulatur inferno
Unde Aug'. in ep̄l'a. Auarus eſt ſimi/
lis inferno. Infernus eīn q̄ntoſcūq; de
uorauerit: nunq̄ꝫ dicit ſatis eſt. Sic ꝛ ſi
oēs theſauri confluxerint in auaruꝫ: nō
dicit ſatis eſt.

¶ De filiab' auaricie.

Sequit̄ de filiab' auaricie q̄t ſūt
ꝛ q̄n ſunt peccata mortalia. Cir
ca quod ſciendū ꝙ p̄ma filia eſt
obduratio cōtra miſcđiaꝫ que valde diſ
plicet deo. Ergo dicitur Jaco. ij. Judi/
cium ei fit ſine miſcđia qui hic non facit
miſcđiam. Ut aūt iudicium extremum
nobis exhibeatur miſericorditer: debe/
mus tenere doctrinam chriſti qui dicit.
Luce. 6. Eſtote miſericordes ſicut p̄r ve
ſter miſericors eſt. Et Math. 5. Bea
ti miſericordes: q̄m ipi miſcđiam conſe/
quent̄. Sciendum aūt ſm Hermānū
de ſchilditz. Obduratio contra miſeri/
cordiam ſm genus ſuum eſt pcc̄m mor
tale: quia directe eſt contra charitatem
cuius effectus ꝓprie eſt compati malo
ꝓximi quam directe excludit obduratō
ꝯtra miſcđiam. Licet eīn homo non ſꝑ
tenetur oēm miſeriam ꝓximi ſubleuare
ſemꝑ tn̄ tenetur eius miſerie cōpati: qđ
auari non faciunt: quia non ſolū cor ita
contra miſcđiam obdurant: vt đ ſuo ali
quid dare rennuant pauperibus ꝛ indi
gentibus. ſed etiā quotidie ꝓpter auari/
ciā eorum ꝛ obduratōem ꝛ crudelitateꝫ
multi pauperes moriuntur. Alius ī ma
ri qui cogitur eis capere piſces. Ali' ca/
dendo de altis edificijs qui cogitur eis
edificare. alius moritur frigore qui cogi
tur eis venari. ꝛ ſic de multꝭ alijs vt am/
broſius oſtendit in libello de Nabucho
donoſorꝛ magis infra patebit. cuꝫ aget̄
de violentijs. D ¶ Scđa filia ē in
quietudo mentis que ꝓuenit ex inordi/
nato affectu lucrandi tꝑalia. Hꝫ auteꝫ
inquietudo tollit pacem intrinſecā men
tis ꝑ nimiam anxietatem. ꝛ q̄etem ſerui
endi deo ꝛ ꝓpriā ſalutem querendi: q̄ue
pccꝫ ē ꝛ mlt'otiēſ mortale q̄n ex ip̄a omit
tūt̄ ea q̄ neceſſaria ſūt ſaluti vl' ꝯ̄ria fiūt
ſicut q̄n ꝑ eā tollit̄ oīs deuotio ꝛ oīs cul/
tus dei ꝛ violātur ſacri dies vl' fiunt alia
que ſunt ꝯtra p̄cepta dei ꝛ eccl'ie. Si tn̄
inquietudo magna ſit ꝛ aliqualit' immo
derata. ſicut in mercationib' ꝯtingit nec
tamen omittant̄ ea que neceſſaria ſunt
ſaluti. nec fiunt aliqua ꝯtra p̄cepta dei
ꝛ eccl'ie ꝛ ſuperiorū: p̄t eſſe pcc̄m veniale:
niſi ex iſta inquietudine hō tm̄ amori di
uitiaꝝ immergeret̄ vt vel in tꝑalibus fi/
nē poneret. vel đ deo ꝛ đ ei' ꝓuidētia ni
mis diffidēt: tunc ip̄a inquietudo poſſꝫ
eſſe pcc̄m mortale. Sicut de illo diuite
pꝫ cui' ager fruct' vberes attulit Luc.

ſz. Qui pre inquietudine neſciebat q̄d
ageret dicens. quid faciā. Super quo
dicit Ambroſi⁹. Sed nec ip̄e ſe quietat
qui deſuper abundātia ſollicitat̄. i. vber
tate fructuū vocē egentis emittit. Quid
faciam inquit. nonne hec vox pauperis
non habentis ſubſidia viuendi. ¶ Ter
tia filia ſunt violētie. i. roub. od̄ gewalt.
quia rapiunt violent̄ bōa p̄ximi Qʒ āt
raptores peiores ſunt diabolo: ꝛ ꝙ d̄ ra
pina non eſt comedendū: habet̄ in ſepti
mo p̄cepto circa illam litterā. A. E
Item qui violent̄ exactiōes in ſuos ſub
ditos faciunt: ꝛ ꝙ dn̄i non poſſunt a ſu
is ſubditis aliquid extorquere ſine pcc̄o
Sed tamen ex cauſis rōnabilib⁹ p̄t pe/
tere moderatū ſubſidiū. hoc etiam patz
in ſeptimo p̄cepto. L. Sciendū ꝙ ſm
Herman. de ſcildítz. Omnes indebite
exactōes ꝛ extorſiōnes que p̱ ſuperiores
fiunt in ſubditos ſūt pcc̄a mortalia. Et
maxime qn̄ ſubditi talia ſoluūt ex metu
penaꝝ. ꝛ dn̄i tales tenent̄ ad reſtitutōeʒ
Rapina etiā ꝛ furtū ꝛ violentie pcc̄a ſūt
mortalia ſm genus ſuū niſi tunc eſſet in
reb⁹ minimis in quibus ſe null⁹ iniuria/
tum reputaret. Sicut in ablatōe vnius
nucis vel taliū alicuius. ſi tamen etiā mi
nima auferens faceret hoc aīo iniurian
di. poſſet eſſe pcc̄m mortale: immo aufe
rens rem ſuam ab alio p̱ rapinā vel fur
tum. quā poſſet aliquis per viā iuris re
petere et rehabere. poſſet peccare morta
lit̄. Furtū tn̄ cibarioꝝ in extrema neceſ/
ſitate faciens: ꝛ in die non eſſet pcc̄ʒ mor
tale. Silr̄ furtū veſtis in nuditate Et p̱
batur exemplo diſcipuloꝝ chriſti. qui in
neceſſitate famis euntes p̱ ſata ſpicas e/
uellebant. Item p̱batur extra de furtꝭ
c. ſi quis. Et in glo. ibidē. Et diſt. 47
Sicut in fine. ¶ Quarta filia eſt p̱ditō
ſepe eñ gn̄at̄ p̱ditio ex auaricia. ſicut pʒ
in iuda qui ꝓpter auariciā tradidit xp̄m
ſic adhuc hodie vnus tradit aliū ꝓpt̄ pe
cuniam. Hyſtoria de traditiōe iude pʒ
in euāge. Johis. ¶ Sciēdū ſm Her.

de ſchilditz. Proditio in ſuo gn̄e ē pcc̄ʒ
mortale. q2 eſt ꝯ fidelitatē q̄ eſt maxima
v̄tutū. Itē eſt ꝯ iuſticiā ꝛ charitatē. Et
eſt tā magnū pcc̄m ꝙ raro p̱ditores ha
bent bonū finē vite ſue. imo vt plurimū
deſperāt. Exemplū de p̄mo p̱ditore. ſ.
cayn. Itē achitophel. ij. Regū. 17 Itē
de iuda. q̄ oēs deſperauerūt ꝛ aliq̄ ſeip/
ſos occiderūt. vt achitophel ꝛ iudas. qui
ſe ambo ſuſpenderūt. F ¶ Quinta fi
lia auaricie eſt fallacia in v̄bis. Hoc eſt
ꝙ conat̄ aliq̄s decip̱e v̄bis ſiue menda/
cijs. ſiue ſubtilitatib⁹ ſiue v̄bis adulato
rijs. ſcʒ laudando rē: ꝛ dicēdo eā melio
rē eſſe ꝛ plus ꝯſtare q̄ʒ eſt in re: ſiue qui/
buſcūq̄ʒ verbis. Sciendū eñ ꝙ oīs fal/
lacia verboꝝ que cū deliberatōe dicunt̄
in damnū p̄ximi eſt mortale pcc̄m Qʒ
ſatis eſt dolendū: cū quotidie tot ditant̄
int̄ negociātes ſcʒ emētes ꝛ vendētes ſo
cū dāno ꝛ p̱nicie alteri⁹. nō timētes illā
horribilē imp̄catōem. pſ. Perdes oēs
qui loquunt̄ mēdaciū. Hoc illi aduertē
deberent. q̄ nō ſciūt vēdere etiā qn̄q̄ʒ p̱/
uas res ꝛ modici valoris niſi cū mēdaci/
is v̄boꝝ ꝛ iuramētis. G ¶ Sexta
filia auaricie eſt fraus. i. deceptio in fa/
ctis. ꝙ ſcʒ aliū factis ꝛ operib⁹ decipio: ſi
cut in falſis monetis. et falſis mēſuris.
Verbi grā. Si pānicida hʒ nimis bre
uem vlnā vl' inſtitor hʒ doloſam ſtaterā
vel pincerna nimis paruā mēſurā. ꝛ ſic
de alijs. que oīa ſunt valde grauia pcc̄a
apud deuʒ. ꝛ d̄s valde abominatur ta/
les fraudes. Prouerb. xi. Statera do/
loſa abominatio eſt apud deū. Sciēdū
ſm Her. de ſchilditz: Fraus intelligit̄
vbicunq̄ʒ p̱ deceptōeʒ p̱xim⁹ circūuenit̄
vt fit in expoſitōe rerū falſificataꝝ Etta
les ſubtrahere debent de precio inq̄ntū
defectus rei p̄ēſare p̄t. ꝛ illa omnia iam
dicta de ſuo genere ſunt pcc̄a mortalia.
q2 directe ſunt contra charitatē proximi
nec d̄ his ꝛ ſimilib⁹ poſſunt abſolui. nec
digne pro huiuſmodi peccatis penitere.
niſi ablata reſtituantur vel ea in quib⁹

per fraudem alicui damnum illatum eſt
reſtituant in qñtũ poſſunt. qꝛ nõ dimitti
tur peccatũ: niſi reſtituatur ablatum. vt
extra de re. iuris. li. 6. cũ ſi. Et qui occa/
ſionẽ damni dat: dãnum dediſſe videꝛ.
¶ Septia filia auaricie eſt piuriũ hoc ẽ
grauiſſimũ peccatum. Quia non ſolum
verbis decipio ꝓximum. ſʒ cũ iuramẽto
mendaciũ ꝛ doloſitatem confirmo: ꝛ in/
uoco eternã veritatem in teſtimonium.
O hec eſt magna contumelia dei: inuo
care eum in teſtimonium tue falſitatis.
qui eſt eterna veritas. Et ſm Herman.
de ſchilditz. Quia periurium directe re
dundat in contemptum ꝛ irreuerentiã
dei ꝓprie dictum ſemper eſt peccatũ mor
tale. De periurio plura inuenies in ſecũ
do precepto.

¶ Auaricia quõ ſe occultat
ſb triplici ſpecie virtutum.

SEquitur declarare quomõ a/
uaricia ſe occltat ſub triplici ſpẽ
virtutũ. Et primo occultat ſe ſb
ficto colore ꝓuidentie ꝛ neceſſitatꝫ. Qđ
oſtendit Gregꝰ. 31. moral. dicens. Aua/
ricia defectũ animi quaſi ex rõne ſolet ex
hortari. ꝑtendens ſibi ꝙ ſine culpa ſit ꝙ
quedam habenda ꝯcupiſcat eo ꝑtextu
potiſſime. qꝛ ea nõ multiplicare appetit
ſed egere ptimeſcit. ſed illud vitium ſolli
cite eſt repellendũ. qꝛ ſm Gregꝫ. Nemo
ꝑt ſincero corde ꝛ feruido amore ad bo/
num diuinũ affici: niſi cupiditatẽ auari/
cie que eſt radix oĩm maloꝝ a corde ſuo
ſtudeat funditus extirpare. Notãdum
ꝙ tria genera hoĩm cadunt in iſtud viti/
um. Primi ſunt qui ſolũ ꝯſiſtũt in interi
ori deſiderio cupiditatis. nec eã in extẽi
ori ope exequunꝛ. quia forte res q̃s de/
ſiderant adipiſci nõ poſſent. q̃s ſi ſpera/
rent ſe conſequi: libenꝛ cupiditati etiam
exterioribus actibus inhiarent. Et il/
la cupiditas ẽ peccatum mortale. lʒ etꝫ
ĩfimũ g̃dũ teneat. Scđi ſtꝫ q̃ ñ ſolũ res
ꝯcupiſcũt feruẽti deſiderio: verũ etꝫ ꝑ eaꝝ
ꝯſecutõe diligẽ ſtudiũ exteriꝰ ipẽdũt q̃z

uis res illas qñq̃ʒ ĩ effectu mĩme ꝯſeq̃n
tur. Et illa cupiditas tenet maiorẽ gra
dũ pcc̃i mortal. Tertij ſũt q̃ ñ ſolũ feruẽ
ti deſiderio cõcupiſcũt. Verũ etiã eis aſ/
ſeq̃ndis tãto ſtudio inſiſtũt: ꝙ nõ aduer
tũt. vtꝝ eas iuſto mõ vl' iniuſto titulo cõ
ſeq̃nꝛ. Et illa cupiditas ſupmũ graduʒ
tenet peccati mortal. Vñ ſm augꝰ Ta
libꝰ nũq̃ʒ de qualicũq̃ʒ ꝯtritõe pcc̃m di
mittiꝛ: niſi ablata iuxta facltatẽ ſuã reſti
tuat q̃ vl' ꝑ furtũ vl' rapinã vl' ꝑ qđcũq̃ʒ ĩ
iuſtũ lucrũ fuerint cõſecuti. Remedium
ꝯtra ꝑmã occultatiõeʒ ẽ ꝙ ille q̃ ſub ſpẽ
ficte ꝓuidẽtie terrena cupide cõquirit di
ligẽter aduertat: an ill' rebꝰ ex ſtricta ne/
ceſſitate indigeat. nã mlta iudicãtur ne
ceſſaria q̃ tñ magis pñt dici ſupflua Se
cũdo occultat ſe ſub ſpẽ pietatis. qđ ap
paret in illis q̃ credũt ꝙ ꝓpter nihil aliđ
appetãt tpalia. niſi vt habeãt vñ paupi
bus vel ſuis indigentibꝰ cognatꝫ vl' ec/
cleſijs ꝓuideãt. Et ſub illo ꝑtextu mlti
cũ magna auiditate ſupflua ꝯgregãt. ꝛ
in h vitiũ tria gña hoĩʒ incidunt. Primĩ
ſũt q̃ nõ ſolũ res ex auaricia iniuſte ꝯqui
rũt. verũ etiaʒ iuſte ꝯquiſita male ꝛ ꝓdi/
galiꝛ cõſumũt. puta in voluptatibꝰ ĩ põ
pa ꝛ hmõi. Scđi ſunt pſone eccl'iaſtice
ꝛ religioſe qbꝰ ꝓ tãto crines radũtur et
tõdenꝛ in capite vt ꝑ h deſigneꝛ ꝙ mens
eoꝝ ꝑ deſideriũ debet libẽ euolaẽ ĩ deuʒ
ꝛ nõ deꝑmi ad tpalia appetẽda: q̃ q̃tiẽſ/
cũq̃ʒ cũ ſollicitudine tpalibꝰ ꝯq̃rẽdis in
tẽdũt vltra q̃ʒ neceſſitas vel ſtatꝰ eorũ re
quirit. totiẽs graui ſalutis diſpendio ſe
exponũt. Tertij ſũt q̃ nõ ſolũ res tpales
cupide cõq̃rũt. verũ etiã ipas cupide ꝛ ir
rõabiliꝛ ꝯſeruãt. ſcʒ ꝯ honorẽ diuinũ ꝛ ĩ
ſue ſalutꝫ diſpẽdiũ vt poſtea patebit Re
mediũ ꝯ hãc occltatõeʒ ẽ ꝙ ille q̃ ſb ficta
ſpẽ pietatꝫ pl'a nitiꝛ ꝯq̃rere. vt talia ad
hõrẽ dei vtiliꝛ expendat. ꝛ ſolliciteđʒ ad
uertere vtꝝ h obſuauerit ĩ bonis mori/
bus priꝰ habitis. ꝛ ſi nõ: certꝰ ſit ꝙ ĩ rebꝰ
multiplicatꝫ minus ꝑt obſuare. Quia
ſm Gregꝫ. Quanto plura terrena cupi/

dus ꝯq̇ſierit: tāto mag ̄ anhelat ad alia
ꝯq̇rēda. Diabol⁹ eī ſb tali ſpē pietatꝭ mlt
tos decipit. qꝛ ſcit ꝙ diuitie vix lucrant
ſine pcc̄o. vnde apl̄s. i. thimo. vi. Qui
volunt diuites fieri incidūt in laq̄os di
aboli. Ecc̄i. xi. Fili ſi fueris diues: n̄ erꝭ
immunis a delicto. ¶ Tertio occultat
ſe ſub ſpecie liberalitatis vt maxīe appa
ret in illis q̇ ſub ſpē ficte liberalitatis in
tentione cupida largiunt alijs: vt ipſis
poſtea maiora redonentur. Et in illd̄ vi
cium incidunt tria gn̄a hoīm Primi ſtꝫ
qui ꝑua in ſeculo dimittunt: ⁊ ad mōa
ſteria magnaꝝ diuitiaꝝ ſe transferūt: vt
in ipis maiores diuitias conſequātur.
Scd̄i ſūt qui ꝑ ieiunia ⁊ ꝑ alias abſtinē
tias ſe affligunt: non vt deo placeant ſꝫ
vt maiorem reꝝ copiā coaceruēt: q̄s qn̄
ꝙꝫ alieni ꝓdigaliter expendūt: Tertij
ſunt q̇ bona tꝑalia iuſte ꝯquirūt. tn̄ ita te
naciter tenent: vt nec tꝑe neceſſitatis (cū
tam de iure naturali q̄ꝫ iure diuio tenen
tur ſubuenire ꝓximo in neceſſitatis arti
culo) ꝓximo īdigenti ſubueniāt: Vn̄ď
dicit Greg⁹. Non eſt minus pcc̄m alie
na rapere q̄ꝫ neceſſitatem patientib⁹ ſua
non erogare. Unde Aug⁹. in ſermone
Non ſolum auarus eſt qui rapit aliena
ſed et ille auarus eſt qui cupide ſeruat
ſua. Unde etiā Ambroſi⁹. Paſce fame
morientē. ſi non pauiſti: occidiſti. Reme
dium contra hāc tertiā occultatōem eſt
ꝙ homo liberaliter ſua cōmunicet circū
ſcripta omni ſpe redonationis: vt ſi do
num ſit elemoſyna: illā pure det ꝓpt de
um. Si vero donatio ſit beneficialis: il
lam liberaliter conferat ſolum ꝓpter do
num virtutis. Quia ſi dederit aliq̇s ꝓp
ter intentōem redonādi: iā non eſt bene
ficium: ſed potius quedā emptio dicere
tur. Unde Iſid̄. Sunt aliqui qui pau
peribus parū tribuunt: vt accipiāt am
plius. ⁊ ſub pretextu elemoſyne querūt
diuitias: que vtiqꝫ magis venatio appel
landa eſt. q̄ꝫ elemoſyna. Sic aues ſic
beſtie capiuntur. ⁊ piſces modica ī ha
mo capiunt eſca.

¶ Remedia ꝯ oēm auariciā.

S Equitur de remedijs ꝯtra oēm
auariciam. Quoꝝ primum eſt
mortis conſideratio. Vn̄ Hier.
Facile ꝯtemnit omia qui ſe ſemper cogi
tat moritu͛ꝝ. Sicut iumenta ſe defendūt
ab īportunitate muſcarū cauda ſua. et
aues ⁊ piſces cauda ſua regunt ſe. ſic ho
mo conſideratōe finis ⁊ mortis defēdit
ſe ab auaricia. ⁊ etiā a ceteris vitijs. ⁊ re
git ſe in mundo. Unde Iob. 12. Interro
ga iumenta ⁊ docebunt te: ⁊ volatilia ce
li: ⁊ indicabunt tibi. Mors indicat ad
oculum ꝯtemptibilia eſſe quecunqꝫ que
runtur in mūdo. ſcꝫ delicias. diuitias. ⁊
ſic de alijs. Unde Hiero. Qui ſe quo
tidie recordatur moritu͛ꝝ eſſe. ꝯtemnit ꝑ
ſentia. ⁊ ad futura feſtinat. Et non ime
rito quia tꝑalia in morte nihil valent:
qꝛ nec corpus a vermib⁹ preſeruant. nec
hoīem in vita cōſeruare poſſunt. qꝛ mo
ritur pauper. morit ⁊ diues. Nec etiam
a demonib⁹ liberāt: Prouer. xi. Non p
derunt diuitie in die vltionis: imo gra
uāt qꝛ talis diues multa poſſidens cum
dolore moritur. qꝛ ſeparatur a diuitijs
quas dilexit: ⁊ ꝓ quibus diu laborauit
⁊ ꝓpter quas ſalutem ꝓpriā ſepi⁹ negle
xit. Inſuper cum hic ſatis habeat: ⁊ ne
ſcit quid ibi habebit: vbi ꝑma nocte re
manebit. Ecc̄i. 41. O mors q̄ꝫ amara
eſt memoria tua homini iniuſto habēti
pacem in ſubſtantijs ſuis. Unde etiaꝫ
Greg⁹. Non armatoꝝ turba: non fami
lie multitudo: non auri ⁊ argenti abun
dantia: non vindemiarum vbertas ⁊ ſe
getum. non iocunditas extenſa ꝑratoꝝ
queunt anime exeunti de corpore vllum
afferre preſidium. ℞ ¶ Sciendꝫ
ꝙ homo ſeipm̄ cōſolare debet in agone
cum eum aīam relinquere oportet. ſcilꝫ
cogitando ſic in agone. reſignes cunctis
ꝓpt deū. ⁊ cōmittas te voluntati diuine
ex toto: tunc dabit tibi deus eterna bōa
Item ꝓ vxore quā in morte relinq̇s: da

bit tibi deus ſuā benedictā m̄rem virgi
nem mariā que pulchrior ꝛ dignior eſt.
Itē ꝓ amicis ꝛ filijs ꝛ cognatis a quibꝫ
tē ſeperari oportet ſperare debes ꝙ da/
bit tibi ꝓ illis ſocietatem oīm ſctōrum ꝛ
angeloꝝ. Item ꝓ honore pſenti ꝛ ꝓ po/
teſtate trena: dabit tibi eternū honorē
ꝛ eternum regnū. pſ. Introibo in po/
tentias dn̄i. Sc̄m remedium eſt confi
dentia de deo qui non derelinquit ſpe/
rātes in ſe iuxta ꝓmiſſum ipius dicētis
Nolite ſolliciti eſſe dicentes quid mādu
cabimus. aut quid bibemꝰ. aut q̄ ope/
riemur. ſcit eīn pater veſter qꝛ his oībus
indigetis. Qui eīn ſic fecit hoiem. vt ali
mentis indigeat: non patietur eum peri
re per neceſſarioꝝ ſubtractōnem: ſi eius
ſe ſubmittat confidentie. Mat. 6. Que
rite pmum regnum dei: ꝛ hec oīa adij
cient vobis. ſcꝫ corporis neceſſaria Naz
qui libent vult dare homī celeſtia ꝛ ma
gna. non negat ei minima ꝛ terrena. Si
eīn mali ꝛ crudeles homies immo ꝛ be
ſtie ꝛ bruta animalia filios ſuos nutriūt.
multo magis optimus ꝛ verax dominꝰ
filios ſuos non deſerit. Qui etiam beni
gnus eſt ſuper ingratos ꝛ malos quan/
to magis ſuper bonos: qui oēm ſollicitu
dinem in eum ꝓijciunt. pſ. Non vidi iu
ſtum derelictū: nec ſemen eius querens
panē. Unde Bonauētura d̄ ordine fra
trū minoꝝ. Unuz de tribꝫ ſperādum ē
auaritiā abijcientibus ꝓ deo. ꝙ aūt ꝓ/
curabit hoī in neceſſarijs aut cū parco
victu ꝛ in penuria dabit hoī vires quas
in abundātia poſſet habere. Et h̄ eſt io
cundius de modico eſſe fortē tāq̄ʒ alius
de multis. aut q̄d ſubtrahit corpori. re/
fundat menti in conſolatione ſpūali: vt
libent carcat temporali abundantia. q̄
ſpūalibus delicijs felicius recompenſat
Inſuper magnā gl'iam in celo meretur
patienter ſuſtinendo ꝓ xp̄o penuriā cor
palē. ¶ Tertiū remediū eſt: ꝙ homo
elonget ſe a cupidis ꝛ auaris. ꝛ familia/
ris ſit his qui terrena contemnunt. pſ.

Cū ſcīs ſcūs eris ꝛc. Accidit illi q̄ cum
auaris ꝛ cupidis ꝯuerſat. ſicut puulo ac
cidit q̄ a lupa fuit nutritus q̄ aliū modū
gradiēdi ab ea diſcē nō potuit: niſi queꝫ
ipa habebat. vn̄ duabꝫ manibꝫ ꝓ pedi
bus vtebat. ſic ꝛc. Sed q̄ cū illis ꝯuer/
ſantur q̄ ꝯtemnūt tpalia recte incedunt
¶ Quartū remediū eſt paupertas chriſti
Un̄ Bern̄. Magna ſiquidem abuſio et
vis magna ꝙ diues velit fieri vmiculꝰ.
ꝓ quo deꝰ maieſtatis paup fieri voluit.
Thren̄. iij. Recordare paupertatis mee
et trāſgreſ. mee abſinthei ꝛ fellis. Ergo
exemplo xp̄i ſpernere debemus terrena
q̄ cū eſſet dn̄s oīm: ꝓpter nos factus eſt
egenꝰ. vt oſtēderet dignitatē paupertatis
et docēt ſpernere auaritiā. Un̄ Augꝰ.
de vera religione. Tota vita xp̄i in ter/
ris ꝑ hoiem q̄ geſſit diſciplina moꝝ fuit
ideo oīa bona mūdi ꝯtēpſit q̄ cōtemnē
da docuit. ꝛ oīa mala ſuſtinuit q̄ ſuſtinē
da p̄cepit. vt nō i ill' q̄reret felicitas. ne/
q̄ʒ in iſtis timeret infelicitas ¶ Quī
tum remediū ē ꝯſiderare ꝙ bona tpalia
hic multiplicata nocēt hoī poſt morteꝫ
et hoc ꝓpter diſtrictā rōem quā redditu/
rus eſt de tpalibus. Primo qn̄o lucratꝰ
ſit oīa tpalia q̄ habuit vſq̄ʒ ad vnuz de/
nariū. vtrū iuſte vel iniuſte ¶ ſicut iam
curſus mūdi eſt ad lucrandū tpalia. tūc
vix ſine pctō lucrant. Un̄ dicit apl's. i.
Thi. vi. Qui volūt diuites fieri: incidūt
in laqos diaboli. Scd̄o redditurus eſt
rōem qn̄o de tpalibꝫ expēdit vſq̄ʒ ad mi
nimū hallēſem. Hoc aduertere debent
bibuli ꝛ guloſi ꝛ ſupbi. q̄ tantā pecuniā
ꝯſumunt in voluptatibꝫ. ꝛ in ſupbia ve
ſtium expendūt. qꝛ talis male expēdēs
bona ſua ꝓpterea pōt dānari. etiā ſi nul
la iniuſte acq̄ſierit. Exemplū de epulo/
ne. vt habet Luce. xvi. vbi d̄r ꝙ erat q̄
dam diues q̄ induebat purpura ꝛ biſſo
et epulabat quotidie ſplēdide. vbi non
fit mētio ꝙ fuerit vſurarius vel raptor.
ſʒ bona ſua male expēdit ꝛ paupibꝫ non
ſubuenit. ideo dānatus eſt. Chriſ. ſup

Math. Non ꝓpter hoc diuitias accepi
ſti vt laſciue ꝯſumas: ſ; vt in elemoſynis
expendas. que em̄ habes pauperū ſunt
ſ; tibi credita ſunt. etiā ſi ex laborib9 iu/
ſtis ⁊ ex hereditate patˀna poſſeſſor fa/
ctus ſis. Tertio redditur9 es rōem q̄uo
heredib9 tua bona dimiſiſti. q2 quilibet
p̄uenire debet lites que poſſunt oriri p9
mortem ſuā inter heredes ꝓpˀ bona ſua
q2 melius eſſet nullū denariū poſt ſe reli
quere q̄3 cauſam litis heredibus amini
ſtrare. Quia ille qui non facit poſſe ſuū
ordinando bona ſua ⁊ diſponendo. que
cunq3 mala ſiue quecūq3 pcc̄a ſiue lites
ſiue piuria ſiue inimicitie ex talib9 bonis
intˀ heredes fiunt ſibi in aīa ſua nocebūt
q2 p̄uabitur ſuffragijs. ⁊ etiā ibi punie/
tur ꝙ ex pcitate ⁊ auaricia ſua noluit an
tea ea diſponere. Ergo q̄libet hō tēpo/
ralia bona poſſidens deb3 aduertere di
ctum chr̄i p Eſaiam ꝓpham q̄ dixit ad
regē ezechiam. Diſpone domui tue q2
morieris tu ⁊ non viues. Eſaie. 38 Vn̄
Seneca etiā in quadā ep̄la. Oīs dies
velut vltima ordinanda eſt. q2 de fideli/
tate hoīs vltima dies iudicat. N
❡ Sextum remediū contra auariciam
eſt conſideratio etˀnarum diuitiarum.
Aug9. Vileſcunt tp̄alia cum conſiderā
tur eterna. Mirū eſt: ꝙ hō poteſt cum
tanta auiditate ⁊ ſollicitudine intendere
tp̄alibus que tranſitoria ſūt. ⁊ neglige/
re celeſtia que etˀna ſunt. Et hoc ideo fit
quia non habem9 firmam ⁊ verā fidem
Unde Hiero. Necveram fidem de do
habet qui cupit in his miſerijs diues fie
ri. Ergo quilibet chriſtian9 cum om̄i di
ligentia debet intendere virtutib9 ⁊ bo/
nis opibus. vt per hoc poſſet ſibi deum
acquirere. ⁊ conſequentˀ vita3 etˀnā poſſi
dere. Unde Aug9. Tunc erit de9 om/
nia in oībus quicquid hic querebas. q̄c
quid hic pro magno habebas. quicq̄d
hic amabas manducare ⁊ bibere: ipſe
erit tibi cibus ⁊ potus. quicquid hic vo
lebas vt ſanitate3. ip̄e erit tibi immorta/
lis Quicq̄d hic q̄rebas: vt diuitias. de
us erit tibi diuitie. auare q̄d tibi ſufficit
ſi tibi deus nō ſufficit. Itē Aug9. li. xxij
de ciui. dei. Quod deus p̄parauit dili/
gētibus ſe fide nō capitur ſpe nō attigitˀ
charitate non comp̄hendit. deſideria ⁊
vota tranſgreditˀ. acquiri p̄t eſtimari nō
poteſt O ❡ Septimū remedium
ꝯtra auariciam eſt. ꝙ iſta tp̄alia quādo
q3 erūt occaſio hoīm peccādi. q2 q̄nq3 il/
le q̄ eſt pauper ⁊ bonus ⁊ ſaluatˀ ſi diues
eſſ3 forte damnaretˀ. hoc deo ꝯmittēdū
eſt q̄ oīa nouit que hoī expediūt vel que
nō. Et firmiter tenēdum eſt ſi tibi vtile
eſſ3 habē diuitias deus tibi ordinaret.
quia oīa q̄ facit: facit in bono. Q3 aūt
diuitie ſunt occaſio peccādi p3. quia ex
diuitijs generātˀ lites ⁊ diſſentōes. Vn̄
Areſto. ij. politic̄. Pecunia ſeditōem fa
cit ⁊ malignitatē. Item ḡnat ſupbiam.
Vn̄ Aug9. Vermis diuitiaru3 eſt ſup
bia. vn̄ difficile eſt ꝙ nō ſit ſupbus q̄ di
ues eſt. Itē facit hoīem guloſum. ⁊ ꝯſe
quenter luxurioſum. Vn̄ Bern̄. in ſer/
mone Periclitatˀ caſtitas in delicijs. hu
militas in diuitijs. pietas ī negocijs. ve
ritas in multiloquio. charitas in hoc ne
quā ſeculo. Exemplū de hoc in vitaſpa
tr. Quidā heremita apud quēdam ho
ſpitatus: inuenit in eo ꝙ vnā partē lucri
ſui expēdebat in necītates ꝓprias. alia3
in elemoſynas pauperū. tercīā in hoſpi
talitate3 peregrinoꝝ. Cū aūt regreſſus
eſſ3 ad cella3. ⁊ rogaret vt deus ei bona
ſua multiplicaret q̄ ea ita bene expende
bat. Reſpōſum eſt ei ꝙ forte ſibi nō ex/
pediret. Illo autē nō acq̄eſcente ſ; p eo
fideiubēte ꝯceſſum eſt qd̄ petebat. na3
in mane cauſa operādi muꝝ antiquum
frangēs inuenit magnū auri thezaurū.
Quo accepto factus eſt familiaris ipe/
ratoris ⁊ magnus opp̄ſſor pauperum.
Quo facto heremita raptus ad iudiciū
vidit angelos ꝯquerētes de illo opp̄ſſo
re pauperu3. Quib9 rn̄detˀ ꝙ fideiuſſor
p illo rn̄deat. Stupefactus heremita

ſupplicabat btē virgini vt eum iuuaret.
Que ipetrauit vt heremita ad eū corri/
gendū mitteret. Qđ cū facere vellet nec
ei loq̇ poſſet. ƺ ingerēs ſe verberatus fuiſ/
ſet. reuerſus ad cellā iterū rapit ad iudi/
ciū. ꝛ ſicut prius accuſat. Sed btā virgine
eū adiuuāte ꝛ mortuo imperatore: aliꝰ ſuc
cedens in imperiū illū diuitem ꝛ poten/
tem capere voluit. ƺ ille fugiens ꝛ oīa
bona ſua pdens ad pcedētia officia re/
diens ꝛ ad pietatis opa. poſtmodū vi/
tam in bono finiuit ꝛ ꝯcluſit.

De gula.

Gula deteſtanda eſt. Primo
A q: multū eſt cōtra deū: Quis
oia pctā ſint ꝯtra deū. tn̄ gula
pncipaliter. q: viliſſimā crea/
turā deificat. ſ. ventrē ſuuz. Juxta illud
apl'i ad phil'. iij. Quoꝝ deꝰ vēter ē. vbi
dicit Augꝰ. Hoc ab hoīe colit qđ p̄ ce
teris diligit. Vn̄ Hugo in ſuo clauſtra
li Solēt diis tēpla ꝯſtrui. altaria erigi.
miniſtri ad ſeruiēdū ordinari. imolari pē/
ſes. thura cōcremari. Siqdem tēplum
gule eſt coqna. altare mēſa. miniſtri coci
imolate penſes cocte carnes. fumus in/
cenſoꝝ odor ſaporꝝ. Et talis ydolatria
eſt deterior q̄ȝ ydolatria paganoꝝ. quia
illi auro ꝛ argēto ꝛ marmoreis lapidibꝫ
diuinos honores impēdere ſolebāt. ſed
guloſus vētrem p deo honorat. q̇ eſt q̄/
ſi laterna. Et ꝓpterea videt hoc viciuz
deteſtabilius cūctis aliis viciis ꝛ pctis.
q: hoc viciū deū blaſphemat. Vn̄ Au/
gꝰ. de vbis dn̄i. Si immoderatōe vo/
racitatis debitū moduz nature excedis
q̄ntūcūqȝ laudes lingua carmis r̄ſonet
tn̄ vita blaſphemat. Scđo deteſtanda
eſt gula. q: multū placet diabolo. ex eo
ꝙ in hoīe guloſo eſt reqes diaboli. Vn̄
Math. xij. Cuz immūdus ſpūs exierit
ab hoīe. ābulat p loca arida q̄rens req/
em ꝛ nō inueniet. Et nota ꝙ loca arida
ſunt hoīes tēperate viuētes. in qbꝫ dia/
bolus nō inueniet reqeȝ. Vn̄ etiā in ſig
nū huiꝰ legio demonū dixit dn̄o. vt ha/
bet Mathei. viij. Si eiicitis nos hinc
mitte nos in gregē porcoꝝ. qđ dn̄s pmi
ſit. Vn̄ dr glo. Niſi q̇s more porci vixe
rit: diabolus in eo poteſtatē nō accipiet
Ex quo ptȝ ꝙ diabolus habet poteſta
tem ſup guloſos Itē placet diabolo: q:
illo vicio tēptauit hoīem in ſtatu innocē
tie ꝛ in paradyſo. Itē ptȝ in xp̄o. q̇ cum
ieiunaſſet. xl. diebꝫ ꝛ noctibꝫ: tunc tēpta
tor dixit ei. Si filius dei es dic vt lapi/
des iſti panes fiāt Et rō q̄re libēter tēp
tat hoīes etiā bonos cū iſto vicio. q: pc
cos deiicē. ꝛ facil'r trahere ad alia pctā.
ſcȝ ad accidiā ꝛ luxuriā. Vn̄ Gregꝰ. in
paſtoral'. dicit. Dū vent nō aſtringit ſil'
cūcte vtutes obruunt. Itē placȝ diabo
lo. q: iſte q̇ hoc vicio a diabolo tenet val
de firmit tenet. q: q̇ aſſueti ſtȝ guloſe vi/
uere vix ꝛ difficulter pn̄t huic vicio renū
ciare. vn̄ Iſiđ. in li. ſoliloq̇. Difficale eſt
pcti ꝯſuetudinem vincē. prauꝰ vſus vix
abolet Hoc pȝ maxīe in ill' q̇ a puericia
crapuloſe ꝛ delicate nutriti ſunt. q̇ poſt/
modū vix vel raro abſtinētes fiūt. niſi ſu
pabundās gratia dei operaret in illis.
Et eſt rō. q: ƀm Areſto. vij. Eth. Cō/
ſuetudo eſt altera natura. Et idē. Diffi
cile eſt reſiſtē cōſuetudini q̄ aſſil'atur na/
ture B Tertio deteſtāda eſt gula
q: nocet homini in corpe ꝛ in aīa. Pri/
mo in corpe. q: infirmitates corpis ge/
nerat. Ecci. xxxvij. In multis eſcis erit
infirmitas. Seneca in ep'a. Multos
morbos multa fercula fecere. q: multi
ꝓpter crapulā efficiunt cōtracti. leproſi
hydropici. paralitici. ꝛ ſic de aliis. Et
hec ē magna fatuitas ꝙ hō ꝓpter delec
tatōem vnius hore oīn̄i tpe vult eſſe in/
firmꝰ. Itē vitā hoīs abbreuiat. Ecci.
xxxvij. Propter crapulā multi obierūt
q: ƀm doctores gula plures interficit q̄ȝ
enſis. Sic ecōuerſo abſtinētia cauſat ſa
nitatem. et prolongat hominis vitam.
Unde Eccl'iaſt. xxxvij Qui autē abſti